

KYLÄTALKKARITOIMINNAN KEHITTÄMINEN KOILLISMAALLA

1.10.2013 - 31.12.2014

Pohjois-Pohjanmaan
ELY - keskus

10 -03- 2015

LOPPURAPORTTI

*MC
13.4.15*

KYLÄTALKKARITOIMINNAN KEHITTÄMINEN KOILLISMAALLA

Hankkeen tiedot

Hankkeen nimi: Kylätalkkaritoiminnan kehittäminen Koillismaalla
Päätös: Pohjois-Pohjanmaan ELY –keskus 20.12.2013, dnro 2921/3570-2013, päätösnumero 40932.
Rahoitus: Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007 - 2013, Leader linja 3: Koulutus ja tiedotus, Toimintaryhmä: Myötäle ry
Hankkeen hallinnoija: Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy

Yhteenvedo hankkeesta

Hankkeen tavoitteena oli kehittää Koillismaan alueella mökki/kylätalkkaritoimintaa ja niihin liittyviä muita maaseudun palveluja koulutusten avulla. Hankkeen kohderyhmänä olivat Koillismaan maaseudun asukkaat, yhdistykset ja pienet yritykset. Hankkeen hallinnoija on Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy ja toteutusaika 1.10.2013 - 31.12.2014.

Hankkeessa järjestetyt koulutukset ovat koostuneet neljästä aihealueesta: kiinteistöjen hoito, ympäristön hoito, kotityöpalvelut ja yrittäjyys. Hankkeen koulutuksiin osallistui yhteensä noin 37 henkilöä ja lisäksi koulutuksiin liittyvässä laaja-alaisessa infotilaisuudessa oli yhteensä 23 henkilöä. Yhteensä koulutuksiin ja infotilaisuuteen on osallistunut 60 henkilöä. Yhteydenottoja hankkeen toiminta-alueella eri yhdistyksiin, seuroihin, mikroyrityksiin, hankkeisiin ja muihin toimijoihin oli yhteensä yli sata kpl, joista osaan useampaan kertaan. Lisäksi hanketta ja sen koulutuksia on esitelty 22 eri tilaisuudessa, joissa oli osallistujia noin 370 henkilöä.

Yhteenvedona voidaan todeta, että hankkeen ja koulutusten markkinoinnissa ja tiedotuksessa on ylitetty hankkeen tavoitteet, mutta varsinaisten koulutusten osallistujamäärissä jäätin hiukan tavoitteista. Koulutuksia markkinoitiin todella paljon ja koulutuksia pidettiin hyvinä, mutta koulutusten sitoutumiseen ei ollut niin suurta kuin oletettiin. Voidaankin todeta, että kehittämisessä on päästy hyvään alkuun ja hankkeella on vaikutusta pidemmällä aikavälillä maaseudun asukkaiden lisäansaintamahdollisuuksiin ja palvelujen laajenemismahdollisuuksiin.

Kohdealue ja kohderyhmä

Hankkeen kohderyhmänä ovat Koillismaan (Kuusamo, Taivalkoski ja Posio) maaseudun asukkaat, yhdistykset ja muut yhteisöt sekä pienet yritykset, jotka ovat kiinnostuneita lisäansaintamahdollisuuksista maaseudulla ja oman osaamisen kehittämisestä kiinteistön- ja ympäristönhoidon palveluissa.

Yhteistyötahot

Hankkeen yhteistyötahoihin ovat kuuluneet Koillismaalla toimivat yhdistykset, seurakunnat, mikroyritykset, kunnat, muita hankkeita ja organisaatioita yhteensä yli 100 toimijaa.

Hankkeen ohjausryhmän kokoonpano

Pirjo Jaakkonen	Myötäle ry
Ari Oikarainen	Kuusamon kyläasiain neuvottelukunta
Mikko Oikarainen	Loma - Konttinen Ky
Ari Jokinen	Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy

1. HANKKEEN TAVOITTEET

Koillismaan kunnat ovat pinta-alaltaan laajoja ja harvaan asuttuja. Kylien asuttuna pysymiseen on asukkaille löydettävä uusia pää- ja sivutoimisia työtehtäviä, joita voivat olla mm. mökki/kylätalkkaripalvelut sekä muut maaseudun pienimuotoiset palvelut.

Hankkeen yleisenä tavoitteena on kehittää Koillismaan alueella mökki/kylätalkkaritoimintaa ja niihin liittyviä maaseudun muita palveluja koulutusten avulla. Hankkeessa tarjotaan mahdollisuutta Koillismaan maaseudun asukkaille parantaa lisäansaintamahdollisuutta ja palvelutarjonnan laajentamismahdollisuutta osaamisen kehittämisen myötä.

Hankkeen tavoitteena on

- parantaa maaseudun asukkaiden osaamista Koillismaalla kylätalkkari- ja kotityöpalvelujen ja muissa maaseudun palveluissa erilaisten koulutusten avulla
- myötävaikuttaa siihen, että maaseudun asukkailla löytyisi uusia lisäansaintamahdollisuuksia

Hankkeen määrällisiä tavoitteita / tuloksia

- Hankkeen koulutuksiin osallistuu yhteensä noin 50 henkilöä
- Yhteydenottoja Koillismaan kuntien kyliin / yhdistyksiin / seuroihin 50 kpl
- Yhteydenottoja haja-asutusalueiden mikroyrityksiä 30 kpl
- Yhteydenottoja muihin hankkeisiin ja kylätoimijoihin 10 kpl

2. HANKKEEN TOTEUTUS

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy on toiminut hankkeen hallinnoijana ja hankkeen toteutusaika on ollut vuosi 2014. Hankkeen rahoittajia ovat Myötäle ry EU:n maaseuturahasto, Suomen valtio ja alueen kunnat sekä yksityiset.

Hankkeen kohderyhmänä ovat Koillismaan maaseudun asukkaat, yhdistykset ja pienet yritykset. Hankkeessa järjestettävien koulutusten tavoitteena on kehittää osallistujan omaa osaamista maaseudun palvelujen kehittämiseksi. Koulutukset koostuvat neljästä aihealueesta ja koulutuksiin osallistuvat henkilöt voivat osallistua yhteen tai kaikkiin koulutusjaksoihin tarpeidensa mukaan.

Hankkeen suunnitelluja koulutusjaksoja olivat:

1. Yrittäjyys 2 pv
2. Kiinteistöjen korjaus- ja huoltotyöt 2 pv + 1 pv tulityö- tai turvallisuuskorttikoulutus tai tieturva 1
3. Ympäristön hoito 2 pv + 1 pv tulityö- tai turvallisuuskorttikoulutus tai tieturva 1
4. Kotityöpalvelut 2 pv + 1 pv palveluja kotiin - tai hygieniaosaamiskoulutus

1. HANKKEEN HALLINNOINTIIN LIITTYVÄT TOIMENPITEET

Hankkeen hallinnointiin kuuluvat mm. maksatushakemusten tekeminen, ostopalveluiden kilpailuttaminen, muu hallinnointi, tiedottaminen ja raportointi rahoittajille hankkeiden tuloksista yhteistyössä hankkeen toimenpiteisiin osallistuvien henkilöiden kanssa.

Hankkeen seuranta on järjestetty rahoittajan ohjeiden mukaan mm. ohjausryhmän kokouksissa ja maksatuslomakkeiden toimittamisessa, seurantalomakkeissa ja loppuraportissa projektin päättyessä. Hankkeen itsearvioinnin avulla on pyritty projektin tehokkaaseen hallinnointiin ja vertaamaan projektissa suoritettuja toimenpiteitä vahvistettuun suunnitelmaan. Myös ohjausryhmän kokouksissa on keskusteltu projektin tavoitteiden, toimenpiteiden ja tulosten saavuttamisesta ja onnistumisesta.

Hankkeen ohjausryhmän kokouksia on järjestetty 18.2., 26.3., 9.6., 23.9., 4.12.2014 ja päättökokous 3.2.2015.

2. HANKKEEN VARSINAISET TOIMENPITEET

Hankkeen koulutusten järjestämiseen liittyviä toimenpiteitä ovat olleet mm. koulutusjaksojen ja opetuspäivien sisältöjen tarkentaminen ja ulkopuolisten asiantuntijavieraiden hankkiminen koulutuksiin, koulutusten markkinointi ja opiskelijavalinta, koulutusten toteutus ja palautteiden kerääminen opetusjaksoista.

Ennen jokaista alkavaa koulutusjaksoa on varattu riittävästi aikaa koulutuksen markkinointiin, opiskelijahakuun ja opiskelijoiden valintaan. Koulutuksia on markkinoitu yhteistyössä kylien ja yhdistysten, Myötäle ry:n, muiden maaseutuhankkeiden, kuntien ja muiden yhteistyötoimijoiden kanssa.

Hankkeen tavoitteena oli käynnistää koulutukset Kuusamossa ja sitten Taivalkoskella ja Posiolla hyödyntäen palveluita ja pienyrittäjyyttä kylille – hankkeen tuloksia. Hankkeen kaikki koulutukset on järjestetty Kuusamossa päiväopetuksena ja iltaisin, koska koulutuksiin sei saatu riittävästi osallistujia muissa kunnissa.

Koulutusten markkinointi ja tiedottaminen

Hankkeen julkisuudessa ja tiedotuksessa on noudatettu rahoittajan tiedotusohjeita. Tiedottamisen tavoitteena on kertoa hankkeen keskeisimmistä toiminnoista ja tuloksista. Hankkeen sisäisessä tiedottamisessa kohderyhminä ovat lähinnä hankkeen toimenpiteisiin osallistuvat yhteistyötahot, rahoittajat ja hankkeen hallinnoijat. Ulkoisen tiedottamisen kohderyhmänä on paikallinen media ja sitä kautta suuri yleisö ja muut organisaatiot. Tiedottaminen on sisältänyt lyhytkestoisia informaatiotilaisuuksia, lehtikirjoituksia ja muita tiedottamistapoja ovat mm. esitteet, sähköposti, henkilökohtainen yhteydenpito ja hankkeen kotisivut sekä järjestettävät koulutukset.

Hankkeen tiedottamista on tehty paljon ja ensimmäisiä koulutuksia pyrittiin käynnistämään touko-syyskuussa. Koulutuksista oltiin kiinnostuneita, mutta varsinaisia koulutukseen ilmoittautuneita oli niin vähän, ettei koulutuksia voitu vielä järjestää touko-syyskuussa.

Hankkeen ohjausryhmän kokouksissa kesä- ja syyskuussa keskusteltiin, miksi koulutuksiin ei hakeuduta. Kokouksissa todettiin, että hankkeen koulutuksia on markkinoitua runsaasti ja koulutuksia on pidetty hyvinä, mutta koulutuksiin sitoutuminen on vähäistä. Tähän ovat voineet vaikuttaa mm. koulutuksen ajankohta, hinta, muut kiireet, tilaisuuksissa ei välttämättä ole ollut koulutuksista kiinnostuneita henkilöitä ja ymmärretäänkö vielä koulutusten tärkeyttä. Ohjausryhmän kesäkuun kokouksessa päätettiin jatkaa koulutusten markkinointia ja syyskuun kokouksessa päätettiin ottaa käyttöön uusiakin markkinointikeinoja kuten oma laaja-alainen infotilaisuus ja luovutaan kokonaan osallistumismaksuista.

Hankkeessa on tehty koulutusten markkinointia ja tiedotusta seuraavasti:

1. Hankkeen lehtijutut: Koillissanomat 14.2.2014 ja Koillismaan Uutiset: 6.3., 11.9. ja 16.10.2014
2. Koulutusten ilmoitukset lehdissä: Koillissanomat 25.4. ja 21.10.2014, Koillismaan Uutiset 21.10, Taivalkosken Sanomat 26.3.2014
3. Hanke ja koulutusesitteet Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n kotisivuilla (www.ksak.fi)
4. Kirjeitä ja sähköposteja on lähetetty 63 yhdistykselle Koillismaalla keväällä ja syksyllä 2014, joista osalle useampaan kertaan. Suurin osa osoitteista saatiin Myötäle ry:n kautta.

Taivalkoski (13 kpl): Asutusalue-Koitilan kylätoimikunta, Inget-Koston kylätoimikunta, Itä-Taivalkosken kyläseura ry, Jokijärven kyläseura ry, Jumun seudun maa- ja kotitalousseura, Kummun maa- ja kotitalousnaiset, Kurtin Kyläseura ry, Loukusan kylätoimikunta, Metsäkylän kyläseura ry, Taivalkosken maa- ja kotitalousnaiset, Tyrämäen maamiesseura ry, Eläkeliiiton Taivalkosken ry, Taivalkosken eläkkeensaajat.

Posio (12 kpl): Lohirannan liikunta- ja kyläseura, Lohirannan maa- ja kotitalousseura, Pernu-Suorsa kyläseura, Maaninkavaaran Erääjät ry, Metsästysseura Metso ry, Metsästysseura Metso ry, Mäntyjärven Näätä ry, Louepojat ry, Maaselän kyläseura, Lehtiniemen maamiesseura ry, Lehtiniemen nuorisoseura ry, Lehtiniemen nuorisoseura ry.

Kuusamo (38 kpl): Tolpanniemen asukasyhdistys, Meskusjoen Melske, Kuolion seudun kylät, Kurkijärven maamiesseura, Rukajärven maamiesseura, Keski-Kitkan kylätoimikunta, Oivangin kylätoimikunta, Vasaraperäntie kylätoimikunta, Eteläkuusamolaiset kylät, Kurvisen maa- ja kotitalousseura, Ala-Kitkan kylätoimikunta, Iivaaran kyläseura, Säynäjän kylätoimikunta, Sossonniemen kylätoimikunta, Puutteenkylän kylätoimikunta, Kärpäkylän kylätoimikunta, Lämsänkyläntien kylät, Mäkelä-Saapunki, Vuotunki-Suorajärvi, Määttälän kylätoimikunta, Purnun seudun maamiesseura, Salmisen maamiesseura, Jokilammin maa- ja kotitalousseura, Vuotungin maamiesseura ry, Liikasenvaaran Kyläyhdistys ry, Visalansseudun asukasyhdistys ry, Multasniemen Nuorisoseura ry, Virranniemen kyläyhdistys ry, Kyläseura Reima ry, Käylän maamiesseura, Törmäsen maamiesseura, Eläkeliiton Kuusamon ry, Kuusamon Eläkeläiset, LC Kuusamo Ruka, LC Kuusamo, LC Kitka, LC Pohjanakat, Kuusamon Rotaryklubi.

4. Yhteydenottoja erikseen puhelimitse, kirjeitse tai sähköpostitse mikroyrityksiin (28 yritystä): Kuusamon Kiinteistöhuolto Hannu Säkkinen, Kiinteistöhuolto J. Määttä, Kiinteistöhuolto Oikarainen, Proloma, Kiinteistöhuolto Tyni&Karjalainen, Kiinteistötahkola, Siskotsiivoo, Sanitar, Lumiruka, Ruka911, Lomarengas, Kuusamon Lähikuljetus ay, Realia Oy, Klas 1 Oy, Arto Naumanen maatilayrittäjä, Kari Määttä tmi, metsuriosuuskunta Savotta, metsuriosuuskunta Laatumetsä, metsuriosuuskunta Biowood, Kuusamon vuokralat Oy, Kuusamon Kiinteistöhuolto, Insinööri-toimisto Jari Oikarainen, Isännöitsijä Päivi Siikaluoma, Kylätimburit, Kahvila Mokkaettu, Loma-Kontainen, MIR-Consulting Fritid, Mikrotukipalvelu.

5. Hankkeen ja koulutusten esittelyt 22 eri tilaisuudessa, joissa oli yhteensä noin 370 henkilöä

- Myötäleellä palaveri 19.2., jossa olivat mukana Myötäle ry, Palveluita ja pienyrittäjyyttä kylille ja Kylätalkkaritoiminnan kehittäminen Koillismaalla hankkeet (5 henkilöä)
- Taivalkosken kyläfoorumi 13.3. (30 henkilöä)
- Jokilampi 16.3. (12 henkilöä)
- Kuusamon kyläkehittämispäivät 19 - 20.3. (38 henkilöä)
- Vuotungin maamiesseura ja Määttälän kylätoimikunta Vuotungin kylätalolla 21.3. (15 henkilöä)
- Mäkelä-Saapunki kyläyhdistys 23.3. (8 henkilöä)
- Vasaraperän kyläyhdistys 23.3. (10 henkilöä)
- Törmäsenvaaran maamiesseura 25.3. (14 henkilöä)
- Metsäkylän ja Kurtin kyläseura Taivalkoskella 28.3. (9 henkilöä)
- Ala-Kitkan kylätoimikunta 30.3. (19 henkilöä)
- Itä - Taivalkosken kyläseura 31.3. (14 henkilöä)
- Rukajärven maamiesseura 3.4. (11 henkilöä)
- Iivaaran kyläseura (18 henkilöä)
- Kuusamon kaupungin Ryskäprojektin ja Luotsin vetäjille ja työntekijöille 16.5. (11 henkilöä)
- Kuusamon kaupungin yhdyskuntatekniikan henkilöille 20.5. (3 henkilöä)
- Meskusvaaran kyläyhdistyksen kyläkokous 3.6. (10 henkilöä)
- Kylien palvelut - tilaisuus Posion kunnantalolla 5.6. (8 henkilöä)
- Tutustumis- ja opintomatka Kainuun osuuskuntatoimintaan 15.-16.8, koulutusten esittely (21 henkilöä)
- Kuusamon kaupungin Luotsi ja Ryskä projekteille 5.9. (12 henkilöä)
- Kuusamon kaupungin perusturvan Virta hankkeen osallistujille 12.9. (18 henkilöä)
- Taivalkosken yrittäjältä 18.9. (17 henkilöä)
- Koillis- Suomen Aikuiskoulutus Oy:n huutokauppapäivillä 10.10. (noin 70 henkilöä)

6. Yhteydenottoja muihin hankkeisiin ja kylätoimijoihin (16 toimijaa): Palveluita ja pienyrittäjyyttä kylille, Yhteisöhautoimo hanke, Kylien investoinnit - koordinoitihanke, Myötäle ry, Naturpolis Oy, Koillismaan verkko-osaamiskeskus, Luonnollisesti läheltä, Erätys, Puroja, Väilyömarkkinoiden koulutus- ja rekrytointitarpeet, ProAgria, Kalastusmatkailun kehittäminen Koillis-Suomessa, Kuusamon kyläasiain neuvottelukunta, Kuusamon kaupunki maaseutupalvelut, Posion ja Taivalkosken kunnat.

Koulutusten järjestäminen syksyllä 2014

1. Pihat kuntoon (1 pv + 1 pv korttikoulutus): 15.10 (maasto)
 - koulutuksessa oli 8 henkilöä 15.10., korttikoulutuksen suoritti 1 henkilö (muilla aikaisempi suoritus)
 - koulutusvastaava Harri Kempainen
 - Pihat kuntoon idea kiinteistöalan perustutkinto-opiskelijoille (6 hlö) 7.11 ja 20.11. (ei hankerahoituksella)
2. Kiinteistöt kuntoon (2 pv + 1 pv korttikoulutus): 14.10, 15.10 klo 8-15 KSAK
 - koulutuksessa oli 8 henkilöä, korttikoulutuksen suoritti 5 henkilöä (muilla aikaisempi suoritus)
 - koulutusvastaavat Harri Kempainen ja Asko Keränen
3. Tuumasta toimeen (yritysosio 2 pv): 29.10, 5.11, 12.11, 19.11 klo 17 - 20 KSAK
 - koulutuksessa oli 12 henkilöä
 - koulutusvastaava Anita Saarela-Myllylä
4. Kätevä emäntä/isäntä (kotityöosio 2 pv + 1 pv): 13.11, 20.11, 8.12, 15.12, 17.12 klo 17 - 20 KSAK
 - koulutuksessa on 9 henkilöä
 - koulutusvastaava Eine Lohilahti ja Taina Räisänen
5. Töitä tarjolla – löytyykö tekijöitä infotilaisuus 28.10 klo 17.30 – 20.00 Hotelli Kuusamossa

Infotilaisuudessa oli paikalla 23 asiasta kiinnostunutta henkilöä sekä yrittäjiä, jotka halusivat laajentaa palvelutarjontaansa tai muuten lisäansiomahdollisuuksista kiinnostuneita. Tilaisuuteen osallistujat totesivat illan annin olleen monipuolisen.

Infotilaisuuden ohjelma

- Kylätimpurit palveluksessasi!, yrittäjäosakas Maria Luhtaniemi, Kylätimpurit Oy (ACP –yhteydellä)
- Palveluita ja pienyrittäjyyttä kylille – hankkeen tuloksia Posiolla ja Taivalkoskella, hanketyöntekijät Elisa Ollila ja Pirjo Kouva
- Kuusamon kaupunki kotihoidon rahoittajana/palveluseteli, tulosaluejohtaja Annikki Paloniemi, Kuusamon kaupunki
- Koulutusten esittelyä, kouluttajat Anita Saarela-Myllylä ja Eine Lohilahti, Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy
- Osuuskunta palvelujen järjestäjänä, aktiivi työntekijä Veli Määttä, Osuuskunta Savotta

Yhteenvetona voidaan todeta, että hankkeen varsinaisiin eri koulutuksiin osallistui yhteensä 37 henkilöä ja lisäksi koulutuksiin liittyvässä infotilaisuudessa oli yhteensä 23 henkilöä. Yhteensä koulutuksiin ja infotilaisuuteen on osallistunut 60 henkilöä.

3. HANKKEEN TULOKSET JA VAIKUTUKSET

Hankkeen yleisenä tavoitteena on kehittää Koillismaan alueella mökki/kylätalkkaritoimintaa ja niihin liittyviä maaseudun muita palveluja koulutusten avulla.

Hankkeen tuloksia ovat

1. Hankkeen koulutuksiin osallistui yhteensä noin 37 henkilöä ja lisäksi koulutuksiin liittyvässä laaja-alaisessa infotilaisuudessa oli yhteensä 23 henkilöä. Yhteensä koulutuksiin ja infotilaisuuteen on osallistunut 60 henkilöä.
2. Yhteydenottoja Koillismaan kuntien eri kyliin / yhdistyksiin / seuroihin oli yhteensä 63 kpl. Suureen osaan yhteydenottoja oli 2-3 kertaa.
3. Hankkeen ja koulutusten esittelyä tehtiin 22 eri tilaisuudessa, joihin osallistui noin 370 henkilöä.
4. Yhteydenottoja haja-asutusalueiden eri mikroyrityksiin oli 28 kpl, osaan useampaan kertaan.
5. Yhteydenottoja muihin eri hankkeisiin ja muihin toimijoihin oli 16 kpl, osaan useampaan kertaan.

Yhteenvetona voidaan todeta, että hankkeen ja koulutusten markkinoinnissa ja tiedotuksessa on ylitetty tavoitteet, mutta varsinaisten koulutusten osallistujamäärissä jäätin hiukan tavoitteista. Koulutuksia markkinointiin todella paljon ja koulutuksia pidettiin hyvinä, mutta koulutusten sitoutumiseen ei ollut niin suurta

kuin oletettiin. Tähän ovat vaikuttaneet mm. koulutuksen ajankohta, hinta, muut kiireet, muiden järjestämissä tilaisuuksissa ei ole ollut palvelujen järjestäjiä tai niiden järjestämisestä kiinnostuneita henkilöitä.

Koulutusten markkinointi suuntautui ensin pääasiassa kyläyhteisöjen eri tilaisuuksiin, joissa oli pääasiassa palvelujen tarvitsijoita eikä palvelujen tarjoajia. Hankkeen loppuvaiheessa suunnattiin markkinointia palvelujen tarjoajiin. Myös koulutuksen osallistumismaksuista luovuttiin kokonaan. Nämä vaikuttivatkin myönteisesti koulutuksiin hakeutumiseen ja kaikista koulutuksista saatiin kokemusta Kuusamossa. Taivalkosken ja Posion alueella ei koulutuksiin saatu riittävästi osallistujia.

Hankkeessa tuotiin mökki/kylätalkkaritoimintaa maaseudun palvelujen järjestämisessä monella tapaa esille Koillismaalla ja hankkeen myötä myös useita kymmeniä henkilöitä kehitti omaa osaamista hankkeen kautta. Kehittäminen on kuitenkin vielä melko pintapuolista ja jatkossa tarvitaan erityisesti yritysten ja yrittäjien kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä. Laajan tiedottamisen kautta asiasta on keskusteltu myös muualla kuin hankkeen toimenpiteissä. Voidaankin todeta, että kehittämistyössä on päästy hyvään alkuun.

4. ESITYKSET JATKOTOIMENPITEIKSI

Hankkeen yleisenä tavoitteena oli kehittää Koillismaan alueella mökki/kylätalkkaritoimintaa ja niihin liittyviä maaseudun muita palveluja koulutusten avulla. Hankkeessa järjestetyt koulutukset ovat olleet lyhytkestoisia ja niillä on jonkin verran parannettu osallistujan osaamista palvelujen suorittamisessa. Mahdollisia palvelujen tarjoajia on osallistunut lähinnä yrittäjyysosioon ja osaamisen kehittämisessä tarvitaan vielä jatkotoimenpiteitä. Myös Taivalkosken ja Posion alueella samanaikaisesti toimineen Palveluita ja pienyrittäjyyttä kylille loppuraportissa tuotiin esille, että palvelutarpeita on paljon, mutta palvelun järjestäjiä ei alueilla ole.

Maaseudun palvelujen kehittämisessä tarvitaankin toimenpiteitä mahdollisiin palvelujen tarjoajiin ja erityisesti yrittäjyyden ja liiketoiminnan kehittämiseen. Ensinnäkin on kartoitettava alueella sijaitsevat jo toimivat yritykset, osuuskunnat jne., jotka voisivat laajentaa palvelujaan mökki/kylätalkkaritoimintaan ja palkata siten uusia työntekijöitä näihin töihin. Myös uusia alkavia yrityksiä tai osuuskuntatoimijoita on kartoitettava ja valmennettava yrittäjyyden ja yritystoiminnan kehittämiseen. Jatkossa olisi siis keskityttävä palvelujen järjestäjien kehittämiseen ja tarvittaessa voidaan lyhyillä täydennyskoulutuksilla kouluttaa uusia työntekijöitä näihin tehtäviin.

Ohjausryhmän kokouksissa on keskusteltu vilkkaasti hankkeesta ja sen tavoitteista ja toimenpiteistä ja se on pyrkinyt vaikuttamaan hankkeen onnistumiseen omalla toiminnallaan myös muualla kuin ohjausryhmän kokouksissaan. Ohjausryhmä on todennut hankkeen päättökokouksessa, että hanke on onnistunut kokonaisuutena hyvin ja päässyt hankkeelle asetettuihin tavoitteisiin. Maaseudun palvelujen kehittäminen ja siihen liittyvä osaaminen vaatii kuitenkin vielä jatkotoimenpiteitä ja -hankkeita, koska asia on hyvin tärkeä Koillismaan alueen työllistämässä ja asuttuna pitämässä.

5. KUSTANNUKSET JA RAHOITUS

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n hallinnoiman hankkeen projektityöntekijöitä ovat olleet projektivastaava, projektiasiantuntija, projektisihteeri ja kouluttajat. Projektiasiantuntija ja projektisihteeri ovat vastanneet pääasiassa hankkeen hallinnointiin liittyvästä taloudesta ja raportoinnista rahoittajalle ja ostopalvelujen kilpailuttamisesta yhteistyössä hankkeen toimenpiteisiin osallistuvien toimijoiden ja muun projektihenkilöstön kanssa.

Projektivastaava on tukenut hallinnointitöitä sekä vastannut koulutusten suunnittelusta, markkinoinnista, opiskelijavalinnasta, koulutusten toteuttamisesta ja opiskelijapalautteiden keräämisestä sekä toiminut myös kouluttajana soveltuvin osin varsinkin kiinteistön ja ympäristön hoidon koulutusjaksoissa. Yrittäjyys/liiketoiminta- ja kotityöpalvelut koulutuksissa on käytetty myös Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n muita kouluttajia.

Ostopalvelujen kautta on käytetty koulutuksissa sellaisia asiantuntijoita, joita ei ole saatavissa Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:stä. Ostopalveluihin sisältynyt myös palkanlaskenta ja kirjanpito Kuusamon kaupungilta sekä koulutusten järjestämisessä käytettävät muiden organisaatioiden tilat ja muut hankinnat ja asiantuntijoiden matkakulut.

KUSTANNUKSET JA RAHOITUS

KUSTANNUKSET	Hyväksytty euroa	Toteutunut euroa	Erotus euroa
1. Palkkakulut ja palkkiot	51 000	51 766	- 766
2. Ostopalvelut	10 000	587	+ 9 413
3. Vuokrat	1 000	162	+ 838
4. Kotimaan matkakulut	5 000	626	+ 4 374
5. Muut kustannukset	8 000	2 133	+ 5 867
YHTEENSÄ	75 000	55 274	+19 726

RAHOITUS	Hyväksytty euroa	Toteutunut euroa	Erotus euroa
1. EU + valtio	47 250	34 823	+12 427
2. Kunnat / Myötäle ry	20 250	14 924	+ 5 326
3. Yksityinen / KSAK	7 500	5 527	+ 1 973
YHTEENSÄ	75 000	55 274	+19 726

ALLEKIRJOITUS JA PÄIVÄYS

Kuusamossa 3.2.2015

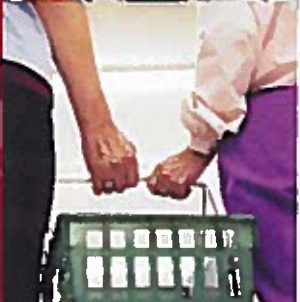
Ari Jokinen
toimitusjohtaja

Pekka Peiponen
projektiasiantuntija

LIITTEET

Koulutusessite
Infotilaisuuden ohjelma
Lehtijuttuja (2 kpl)

Kylätalkkaritoiminnan kehittäminen Koillismaalla - hanke

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n hallinnoimassa hankkeessa on tavoitteena kehittää Koillismaan alueella mökki/ kylätalkkaritoimintaa ja niihin liittyviä muita maaseudun palveluja koulutusten avulla. Toteutusaika on vuosi 2014. Hankkeen rahoittaa Myötäle ry EU:n maaseuturahaston, Suomen valtion ja alueen kuntien tuella sekä yksityiset.

Kohderyhmä

Kuusamon, Taivalkosken ja Posion asukkaat, yhdistykset ja pienet yritykset

Tavoite

Hankkeessa järjestettävien koulutusten tavoitteena on kehittää noin 100 osallistujan omaa osaamista maaseudun palvelujen kehittämisessä.

Sisältö

Koulutukset koostuvat alla mainituista neljästä aihealueesta. Jokaisen koulutusjakson pituus on 2-3 pv, sisältäen lähiopetusta, itsenäistä perehtymistä aihealueen materiaaliin ja mahdollisesti oppimistehtäviä. Koulutuksiin osallistuvat henkilöt voivat osallistua yhteen tai kaikkiin koulutusjaksoihin tarpeidensa mukaan.

Yrittäjyys/ liiketoiminta, 2 pv

Erilaisia yrittäjyyden muotoja
Menestyvä liikeidea
Kannattava yritystoiminta
Yritystoiminnan rahoitusmahdollisuudet

Kiinteistöjen hoito, 2 pv + 1 pv tulityö-, tieturva 1- tai työturvallisuuskorttikoulutus

Rakennusten korjausrakentaminen (ulko- ja sisäremontit)
Rakennusten kosteusvahingot ja niiden korjaus
Avustukset/ verovähennykset ja korjausrakentaminen
Rakennusten energiakysymykset
Omakotitalon käytännön ylläpito

Ympäristön hoito, 2 pv + 1 pv tulityö-, tieturva 1- tai työturvallisuuskorttikoulutus

Lähiympäristön hoito- ja huoltotyöt eri vuodenaikoina
Koneiden käyttö ja huolto
Jätehuoltomääräykset ja kyseisen kyläkunnan jätehuoltokäytännöt
Pihapuut ja rakennukset

Kotityöpalvelut, 2 pv + 1 pv Palveluja kotiin - tai hygieniaoasamiskoulutus

Kodin siivousaineet, -välineet ja -menetelmät, ekologinen siivous
Kotiruoka ja leivonta
Pyykinpesuaineet, tekstiilit ja niiden hoito
Avustamisen apuvälineet, työergonomia ja hyvinvointi

Lisätietoja

Harri Kemppainen (kiinteistöt/ ympäristö), 040 578 8071, harri.kemppainen(at)ksak.fi
Anita Saarela-Myllylä (yrittäjyys), 040 505 6319, anita.saarela-myllyla(at)ksak.fi
Eine Lohilahti (kotityöpalvelut), 040 834 6295, eine.lohilahti(at)ksak.fi

Hakeminen

Hakeminen tehdään pääsääntöisesti sähköisesti osoitteessa www.ksak.fi
Hakulomakkeita saa koulutuksen yhteyshenkilöltä, kotisivuiltamme www.ksak.fi tai toimistosta, p. 040 860 8948, info(at)ksak.fi. Paperihakemukset toimitetaan osoitteella: Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy, PL 13, 93601 Kuusamo.

TÖITÄ TARJOLLA – löytyykö tekijöitä?

Aika ja paikka: Tiistai 28.10 klo 17.30 – 20.00 Hotelli Kuusamo, Siika tila

Koillismaan kuntien ja kylien asuttuna pysymiseen on asukkaille löydettävä uusia pää- ja sivutoimisia työtehtäviä. Työtehtävät voivat liittyä esimerkiksi pihojen hoitoon ja niihin liittyvien koneiden huoltoon, kiinteistöjen huoltoon ja pieniin remontteihin, kodinhoitoon ja ruoanlaittoon.

Töitä tarjolla -infotilaisuuteen toivotaan osallistujia, jotka ovat kiinnostuneita lisäansaintamahdollisuuksista tai palvelutarjonnan laajentamismahdollisuuksista tai ovat muuten kiinnostuneita asioista.

OHJELMA

- 17.30** **Tervetulokahvit**
- 18.00** **Kylätimpurit palveluksessasi!**
yrittäjäosakas Maria Luhtaniemi, Kylätimpurit Oy
- 18.20** **Palveluita ja pienyrittäjyyttä kylille – hankkeen tuloksia Posiolla ja Taivalkoskella**
hanketyöntekijät Elisa Ollila ja Pirjo Kouva
- 18.40** **Kuusamon kaupunki kotihoidon rahoittajana /palveluseteli**
tulosaluejohtaja Annikki Paloniemi, Kuusamon kaupunki
- 19.00** **Koulutusten esittelyä**
kouluttajat Anita Saarela-Myllylä ja Eine Lohilahti, Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy
- 19.20** **Osuuskunta palvelujen järjestäjänä**
aktiivi työntekijä Veli Määttä, Osuuskunta Savotta
- 19.40** **Loppukeskustelu ja yhteenveto**
Anita Saarela-Myllylä

Ilmoittautumiset kahvitarjoilua varten pe 24.10.2014 mennessä
puh. 040 860 8949 (tsto) tai info(a)ksak.fi

TERVETULOA

Kylätalkkaritoiminnan kehittäminen Koillismaalla -hanke

Lippu salkoon koillismaalaisilla kylillä, kehottavaa Pirjo Jaakkonen Myötäle rystä, Ari Oikarainen Kuusamon kyläasainneuvottelukunnasta ja Harri Kempainen Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:stä. Tarjolla on tuhti koulutuspaketti kylien elinvoimaisuuden ja palvelutarjonnan kehittämiseksi. Koulutus vietiään sinne, mistä koulutetaan ovat, lupaus heikkien pumbaimmist.

Kylätalkkareista puhtia Koillismaalle

Perinteistä naapuripäivä, luonteva lisä maatalousväelle tai vaimis idea yritystoiminnalle. Tätä ja paljon muuta tarjoaa Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n kylätalkkarikoulutus Koillismaalla. Luvassa on tuhti tietopaketti ja mahdollisuus kylien elinvoimaisuuden lisäämiseen. Sato niitään niillä kylillä, jotka tarttuvat tilaisuuteen.

Kylätalkkaritoiminnalla halutaan kehittää maaseudun palveluja täsmäkoulutuksen avulla. Neijään osaan pilkottu kokonaisuus on mahdollisuus esimerkiksi yrityksille, ja vain yhden osion suorittaminen vaikuttaa merkittävästi tilin kunnostuneelle isännälle. Koulutus vietiään sinne, mistä sitä tarvitaan, kunhan paikalle saadaan vähintään kymmenen henkilöä, lupaa hankkeen koordinoiva Harri Kempainen Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:stä.

Koulutus on suunniteltu siten, että se antaa valmiudet toimia kylillä kolmantena kättä: hoitaa niitä hommia, joita esimerkiksi vanhenne väki ei enää itse kykene tekemään tai tuottaa niitä palveluja, joita mahdollisesti kaipaavat. Kylätalkkari auttaa lipun nostossa, lampun vaihtamisessa, lumenluonnissa, polttopuiden

Kylätalkkari auttaa lipun nostossa, lampun vaihtamisessa, lumenluonnissa, polttopuiden hakkaamisessa, siivouksessa tai vaikka kaikkien kotipalvelujen tuottamisessa.

rus koostuu kiinteistöjen ja ympäristön hoidosta sekä kotipalveluista. Koulutusrupeamat kestävät 2-3 päivää ja ne voidaan toteuttaa myös iltapäivä.

Olemme ajatelleet niin, että jos kylillä löytyy kymmenkunta kiinnostunutta, niin viemme koulutuksen kylille. Muutolo järjestämme ne yhdessä sovinnassa paikassa ja useille kyläkunnalle samanaikaisesti.

Koulutusajaksot sietävät lähiopetusta, itsenäistä perehtymistä aiheeseen ja mahdollisesti oppimistehtäviä. Bonusena on koko joukko kottuja - esimerkiksi kiinteistöjen hoito -osion yhteydessä voi suorittaa joko omlityö-, tienurva- tai työturvallisuuskorttikoulutuksen. Kotipalvelu-

kylä tällä on hyvä mahdollisuus päivittää osaamistaan, Kempainen kertoo.

Vuoden mittainen koulutusrupeama

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n hallinnoima ja toteuttama hanke kesäi kuvan vuoden. Hyvinä rukana toimii Kuusamon kyläasainneuvottelukunta ja rahoittajana Myötäle ry EU:n maaseuturahaston, Suomen valtion ja alueen kuntien meillä.

Kylien elinvoimaisuutta ajatellen tilallinen koulutus on ehdottomasti tarpeen. Kylillä asuu paljon vanhenneva väestö, jotka hakisivat asua kotonaan, mutta tarvitsevat apua arjessaan. Utkon, että myös lapserbeet ja mökkilläiset hakisivat tilaisista palveluista, sanoo Kuusamon kyläasainneuvottelukunnan puheenjohtaja Ari Oikarainen.

Kuusamon viikkotienmilla kylillä naapuri- ja mökkilläispu on arkea, mutta toki sinäkin on kehittävä. Oikarainen mielestä koulutuksen merkittäv in antoi on yhteishengen puhtakaminen hiljaisemmillekin kylille ja toisaalta mahdollisuus käänsioihin.

Sitä paitsi koulutuksen sisältö on tarpeen meille kaikille, vaikka emme siitä asioita isellemme mielellään, hän sanoo.

Kehittämisen mallia Kainuusta

Kainuun Nuotta ry:n toiminnanjohtaja Veli-Matti Karppinen, joka kertoo kainuulaisten kylien palvelukonsepteista.

Kainuulaiset ovat onnistuneet muun muassa kotonaan aktiivis vanustamassa ja kylien palvelutuotantokonseptin luomisessa. Utkon, että meillä on paljon opittavaa heiltä, es-

noo Ari Oikarainen.

Kylien kehittämispäivän toteuttamisessa ovat Kuusamon kyläasainneuvottelukunnan lisäksi myös Myötäle, Pro Agria ja Kuusamon kaupunki.

Toivotettava olisi, että kylien kehittämispäiville osallistuisi jokaisesta kyläyhteisöstä vähintään yksi henkilö.

FAKTA:

Kylätalkkarikoulutus Tuumasta toimeen, 2-3 pv:

- Erilaisia yritystyyden muotoja
- Menestyvä liikesides
- Kannettava liikesides
- Yritystoiminnan rahoitusmahdollisuudet
- Kouluttajana Anita Saarola-Myttilä
- Kiinteistöjen hoito, 2 pv:
- Korjausrakentaminen (ulko- ja sisäremontti)
- Kosteusvahingot ja niiden korjaus
- Avustukset ja verovähennykset
- Rakennusten energiakysymykset
- Omakotitalon käytännön ylläpito
- Kouluttajana Harri Kempainen
- Pihat kuntoon 2 pv:
- Lähialueiden hoito- ja huoltotyöt eri vuodenaikoina
- Koneiden käyttö ja huolto
- Jätehuoltomääräykset ja kylien jätehuoltokäytännöt
- Pihapuut ja rakennukset
- Kouluttajana Harri Kempainen
- Kätevä omintä/istää 2 pv:
- Kodin siivousaineet, -välineet ja menetelmät, ekologinen siivous

Koulutuksen on kehittänyt

KOILLISMAAN UUTISET

KOILLISMAAN MAASEUTURAHASTON
www.koillismaanuutiset.fi

Torstai 11.9.2014 Kattavin julkaisu Koillismaalla KUUSAMO · RUKA · TAIVALKOSKI · POSIO · SALLA yhteensä 13 300 lehtiä!

Talkootyön taitaja Ari Oikarainen tuntee pykälät ja taitaa polttopuiden teon Kuusamossa puhalletaan tekemisen henkeä kylille

Ari Oikaraisen moottorisaha soi, kun mies pöytäli Nisänsaarella tulen kaapattua kotiaan leivinuunin lämmikkeeksi. Käsitään kätensä talkootyön taitaja tuntee pikkutöiden tärkeyden ja naapurilavun merkityksen. Hän auttaa mielellään muita kyläiläisiä hädentiloihin vastiväsa-esteissä. – Tärkeää on tietää, miten asiat tehdään oikein ja siten, että vaarat ennakoitaisiin, Oikarainen sanoo. Täsmäkoulutusta ja tekemisen henkeä Koillismaan kylille puhalletaan Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oyn:n Kylätalkkarikoulutuksissa.

teppos! Pienet asiat saattavat tulla kasaan, jos lähi-seudusta löytyy kylätalkkari, hänestä voi tulla ratkaiseva auttaja, sanoo Kylätalkkarikoulutusta koordinoiva Harri Kempainen Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:stä.

”On hyvä tietää mitä vaaditaan”

Ari Oikariselle toinen auttamisen arjen askareina on tutustua puuhien järjestykseen ja vapautuustyön laatuun. Hän aikoo mukana ainakin koulutuksen kahteen erilliseen osioon päivittäin lähtöön.

– Kun on itse organisoimassa asioita, on hyvä tietää, mitä niistä vaaditaan. Ajantasaisella tiedolla turvataan myös maiden rekemisen, hän sanoo.

Ari Oikarainen (oik.) on tuttu näky moottorisahansa kanssa Nisänsaarella. Viireillä kylällä perinteinen väkivälikokous on voimissaan: naapuria auttaan, kun tunti on sitä vaille. Harri Kempainen (vas.) koordinoima kylätalkkarikoulutusta kinnneissa monessa järjestyksessä ja vapaaehtoisuutta mukana oleva Oikarainen.

Ilkkaikainen väkivälikokous ei ole yhä Koillismaalla, mutta perinteistä ”palvelu-palvelusta” -toimintatapa-kaulasta nyt vertaistilaa ja laajentaa osamaita-omaa suuntaan. Viime kädessä tavoitteena on puhaltua tekemisen henkeä kylille ja tarjota esimerkiksi lähihämäläis-mahdollisuus kotona asuneiden mahdollisimman pitkälle.

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oyn:n Kylätalkkarikoulutus tarjoaa mahdollisuuden pienimuotoiseen yritysvierailun kätymiseen, mutta koulutuksessa on hyödyä myös kaikille vapaaehtois- ja järjestöryhmiä tekemille. Lisäbonuksena kursseja aikana voi suorittaa monissa ammattissa vaadittavaa näytö-, tieturvai- tai työturvallisuuskortin sekä Palveluja kodin ja Hygieniasaamiskoulutukset tavantasaista edullisuuksia.

– Tutu tarina kertoo mökin suunnasta, jonka paoli-koon. Yhtäkkiä muunnon pitkiä osia hoitaa miehenkin hoimat. Miten vaihdetaan sulake tai kuka pikkuo pol-

paamiskertan aiheita ovat myös tärkeimpien pikukou-ten käynnä ja lausua sekä ilinhuonokäytön.

Lokakuun koulutusohjelma perheydän kilienkännyen koi-son. Aikuiskoulutus Oyn:n kilienkännyen koulutuksessa aloittanut Asko Karjalainen kertoo muun muassa omako-tilaan käytännön ylläpidosta. Luonnon ja liian koulutuk-essa tehdään asioita oikeasti ja nautustaan mielenkiinnoi-tila kohteilla, lupaa Harri Kempainen.

Muutoksissa aiheena ovat kotityöpalvelut eli esimerkiksi ekologinen siivous, kotiruoka ja avustamisen apuvälineet. Eino Lohiainen antaa vinkkejä myös oikeasta väestöiden pe-utekunnasta.

Yhteistyötä hyödyntä ja me-neyttä liikeselitys miehistö Anja Saarela-Myllylä joh-

dolla loka-marraskuussa.

Lisätietoja tai vaikka koko ansio

Harri Kempainen mukaan koulutuksen tavoitteena ei ole tehdä kaikista osallistujista kylätalkkari-piirijä, vaan tarjota nähtävää siihen, miten koillismaalaisen kylie-ön elinvoimaa ja yhdessä tekemistä voidaan lisätä.

– Esimerkiksi työön ryöhakija saa nykytilayksen mukaan tienata muutamaa euroa kuukaudessa me-neyttämiä päivärahansa. Polttopuiden pikkuhämäläis- tai väkivälikokouksella tai kilienkänny-teen perheydän kilienkänny-teen ohella varmasti myös paljon muuta hyvää löytyy, hän sanoo.

FAKTAT:

Kylätalkkareita Koillismaalle

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oyn:n kehittää kylätalkkaritoimintaa Koillismaalla muun muassa paikallisen Leader-ryhmän tuella. Tarkoituksena on kouluttaa Kuusamoon, Posioon ja Taivalkoskelle maaseutupalvelujen osaajia ja kehittäjiä. Koulutus koostuu neljästä kätymisestä aiheku-desta. Osallistua voi joko koko tarjontaan tai valita vain mielenkiinnon. Ympäristö hoito sekä korttikoulutukset 16. ja 24.9 kko 8-15. Kätymisten hoito sekä korttikoulutukset 14.-15.10 kko 8-15. Yrittäjäyrittäjätoiminta neljä tapaamiskertaa ajalla 29.10 – 19.11 kko 17-20. Kotityöpalvelut sekä korttikoulutukset alkavat 13.11 kko 17-20. Koulutuksen kesto on kolme päivää. Lue lisää www.ksak.fi

Terttu Tuovila kertoo pikkuhämäläis-työstä

Kylätalkkarikoulutus aloitetaan ensi tiistaina 16. syyskuuta ympäristön hoidolla. Harri Kempainen liittää ajankohtaisia asioita pikkuhämäläis-työhön ja lähiympäristön kunnos-ruksista kertoo puutarhuri Terttu Tuovila. Kahden ta-